

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/230/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206962
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5617206962.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti X. T., nar. XX. XX. XXXX, M. T.Ú., nar. XX. XX. XXXX, Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, S. T., nar. XX. XX. XXXX, O. T., nar. XX. XX. XXXX, a Q.A. T., nar. XX. XX. XXXX, všetky deti trvale bytom A. XXX, t. č. v Detskom domove Sv. Jozefa, so sídlom R. Jašíka 219, Turzovka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky Ž. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXX, t. č. bytom J. XXXX/XX, Q. I.Í., a otca Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXX, t. č. bytom D. X, U., v konaní o uloženie výchovného opatrenia, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne odníma maloleté deti X. T., nar. XX. X. XXXX, M. T.Ú., nar. XX. X. XXXX, Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, S. T., nar. X. XX. XXXX, O. T., nar. XX. X. XXXX, a Q.A. T., C.. XX. XX. XXXX, z osobnej starostlivosti rodičov a nariaďuje nad maloletými deťmi výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých pobyt v zariadení Detský domov sv. Jozefa, Jašíkova 219, Turzovka, IČO: 37 909 151, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 24. 10. 2017 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia - nariadenie pobytu maloletých detí v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na šesť mesiacov vo vzťahu ku maloletým X. T., nar. XX. X. XXXX, M.Í. T., nar. XX. X. XXXX, Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, S. T., nar. X. XX. XXXX, O. T., nar. XX. X. XXXX, a Q. T., nar. XX. XX. XXXX, a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloleté deti, aby tieto boli odovzdané do starostlivosti Detského domova Sv. Jozefa v Turzovke. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4P/35/2011-25 zo dňa 26. 1. 2012, právoplatným dňa 2. 3. 2012, bola maloletá M.Í. T., nar. XX. X. XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Ž. W., nar. XX. X. XXXX. Stará matka s maloletou bývali, z hľadiska hygieny, v nevyhovujúcich bytových podmienkach. V polovici júla 2014 stará matka prišla o bývanie a maloletú M. zanechala v starostlivosti matky Ž. T., nar. XX. X. XXXX, ktorá sa v tom čase nachádzala aj s ďalšími maloletými deťmi v zariadení núdzového bývania v Dolnom Kubíne. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/6/2013-55 zo dňa 22. 4. 2013 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a maloleté deti (okrem M. T.) boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Otec nezabezpečoval starostlivosť o deti, preto matka podala návrh na zmenu osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/47/2013-37 zo dňa 22. 11. 2013 boli maloleté deti (okrem M. T.) zverené do starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou minimálneho výživného a nad starostlivosťou

matky bolo uložené výchovné opatrenie - dohľad po dobu jedného roka. Matke a deťom bola z dôvodu nevyhovujúcich bytových pomerov poskytnutá pomoc vo forme núdzového bývania. Rozsudkom Okresného súdu č. k. 4P/40/2015-55 zo dňa 3. 9. 2015 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť starej matky Ž.U. W. nad maloletou M. T. a maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Matka sa s deťmi postupne v zariadení núdzového bývania adaptovala, naučila sa deťom pripravovať stravu. Viac, ako deťom, sa však matka venovala hľadaniu nových známostí a v auguste 2014 porodila maloletého O. T.. Po zrelej úvahe sa maloletého vzdala v prospech osvojenia. Spolupráca matky so zariadením núdzového bývania bola na veľmi nízkej úrovni, napriek viacerým napomenutiam matka nedodržiavala pravidlá zariadenia. Nezapájala sa do spoločných aktivít, absentoval jej záujem o deti, nedodržiavala základné hygienické návyky, maloleté deti učila klamať. Navrhovateľ ďalej uviedol, že na jeho žiadosť bola matka dňa 10. 10. 2017 na psychologickom vyšetrení pri Mgr. H. D. v Ružomberku. Výsledkom vyšetrenia je vyhodnotenie, že matka nie je schopná zabezpečovať plynulú výchovu a starostlivosť o maloleté deti, vzhľadom k jej osobnosti. Maloleté deti X., M. X. L. navštevujú Špeciálnu základnú školu pre žiakov s telesným postihnutím v Q. I.. Maloletá O. X. S. sú žiačkami Základnej školy B. I. A. Q. I. a maloletý Q. navštevuje Základnú školu C. H.Á. P. A. Q. I.. Otec sa s deťmi v zariadení stretáva iba minimálne, kontaktuje ich hlavne telefonicky, výživné neuhrádza pravidelne. Obec A., kde majú rodičia a deti trvalý pobyt, uviedla, že nemá k dispozícii zvyšné finančné prostriedky, ktoré by vyčlenila na pomoc matke pri oprave rodinného domu. Taktiež nedisponuje žiadnou inou nehnuteľnosťou, ktorá by rodine mohla slúžiť na bývanie. Na záver navrhovateľ dodal, že maloleté deti majú zabezpečené miesta v Detskom domove Sv. Jozefa v Turzovke.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 1P/230/2017-11 zo dňa 27. 10. 2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti odovzdané do starostlivosti Detského domova Sv. Jozefa, so sídlom R. Jašíka 219, Turzovka, až do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu o uloženie výchovného opatrenia.

3. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 1P/230/2017-28 zo dňa 26. 1. 2018 začal konanie o uloženie výchovného opatrenia - nariadenia pobytu maloletých detí v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých.

4. Uznesením č. k. 1P/230/2017-31 zo dňa 26. 1. 2018 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti na ich zastupovanie v konaní o uloženie výchovného opatrenia.

5. Na pojednávaní dňa 6. 9. 2018 kolízny opatrovník poukázal na trvanie dôvodov uloženia výchovného opatrenia. Poverená pracovníčka Detského domova Sv. Jozefa, Jašíkova 219, Turzovka, sa na pojednávaní vyjadrila, že maloleté deti sú stále umiestnené v ich zariadení. Od septembra nastúpili deti do školy. Maloletý Q. má povolený odklad školskej dochádzky, navštevuje špeciálnu materskú školu v Turzovke. Počas prázdnin boli deti na týždňovom pobyte v rekreačnom stredisku v Dolnom Kubíne, časť Kňazia. Matka pravidelne deti navštevovala každý deň. Jej súčasný pobyt je v Dolnom Kubíne, t. j. v okrese, v ktorom trávili deti prázdninový pobyt. Matka prisľúbila maloletým deťom, že ich príde navštíviť i 18. 8. 2018, avšak neprišla, ani sa neozvala. Otec sám nevyvíjal iniciatívu na stretnutie sa s deťmi. Tvrdí, že je zamestnaný a pracovné povinnosti mu nedovoľujú navštevovať deti. Určité finančné prostriedky otec poslal poštovou poukážkou maloletej dcére X. pre všetky deti. V poslednej dobe sa zariadeniu nepodarilo s otcom telefonicky skontaktovať, až na pojednávaní si vymenili telefónne čísla.

6. Otec L. T. na pojednávaní vyjadril súhlas s umiestnením maloletých detí v detskom domove a uložením výchovného opatrenia. Potvrdil pravdivosť správ a vyjadrení kolízneho opatrovníka a detského domova. Jemu bytové podmienky nedovoľujú starať sa o deti. Nemá aktuálne žiadnu pracovnú zmluvu so žiadnym zamestnávateľom. Zdroj príjmu si zabezpečuje brigádami, zarobí mesačne približne 200 - 250,- eur. Býva u svojej priateľky O. M., ktorá má synov vo veku 12 a 13 rokov, v prenajatom byte 1+1. S matkou detí nie je v kontakte. On má síce adresu trvalého bydliska vo A. XXX, avšak ide o rodinný dom po rodičoch, kde býva brat so svojou rodinou. Žijú tam siedmi alebo ôsmi ľudia v jednoizbovom dome, ktorý nemá kúpeľňu. On deti posledný rok nenavštevoval, pretože nemá peniaze. Musí prispievať na domácnosť partnerke. Za deťmi by sa nejakým spôsobom dostal, avšak na spätnú cestu by už nemal peniaze.

7. Okrem výsluchu otca a oboznámenia sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka a poverenou pracovníčkou detského domova, súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom spisu, najmä: na č. I. 1 - 3 návrh, na č. I. 7 - 8 výsledok lustrácie v evidencii REGOB, na č. I. 9 - 10 uznesenie o ustanovení Obce A. v konaní o nariadení neodkladného opatrenia za kolízneho opatrovníka, na č. I. 11 - 15 uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, na č. I. 19 oznámenie Detského domova sv. Jozefa Turzovka, na č. I. 23 oznámenie o podanom návrhu, na č. I. 25 oznámenie Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš o vstupe do konania, na č. I. 28 - 30 uznesenie o začatí konania o uloženie výchovného opatrenia, na č. I. 31 uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka, na č. I. 36 - 43 správy detského domova o adaptácii a vývine maloletých detí, na č. I. 45 správa detského domova zo dňa 9. 7. 2018 o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine maloletých detí, na č. I. 46 - 51 správy o vývine dieťaťa, na č. I. 58 - 59 výsledok lustrácie v evidencii SP, na č. I. 62 oznámenie zamestnávateľa o mieste bydliska matky, na č. I. 68 oznámenie ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, na č. I. 72 - 73 oznámenie SP, na č. I. 79 správa zamestnávateľa matky, správa zo šetrenia pomerov v rodine na č. I. 82 - 83, ako aj s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/40/2015, 9P/194/2014, 9P/234/2014, 5P/47/2013, 9P/6/2013.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. c/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

9. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav.

10. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 1P/230/2017-11 zo dňa 27. 10. 2017 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti Detského domova Sv. Jozefa, so sídlom R. Jašíka 219, Turzovka, z dôvodu, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletých detí boli ohrozené a ochrana ich záujmov si vyžadovala okamžitú úpravu neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej.

11. Z obsahu pravidelne poskytovaných správ detského domova a kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že maloleté deti boli prijaté do Detského domova Sv. Jozefa v Turzovke 31. 10. 2017. Umiestnené sú v samostatnej skupine situovanej v byte na sídlisku v centre mesta. Maloletá X. ukončila 9. ročník Špeciálnej ZŠ a MŠ O.. W. A. D.. Bola prijatá do Odborného učilišťa v I. C. B., učebný odbor kuchárka. Maloletý L., M., S. X. O. ukončili minulý školský rok a postúpili do vyšších ročníkov. Maloletému Q. bol doporučený odklad povinnej školskej dochádzky a zároveň mu bolo odporučené preradenie do špeciálnej školy (absolvoval psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie - ľahká mentálna retardácia). Otec je v kontakte s deťmi len telefonicky, osobne ich v detskom domove nebol navštíviť. Matka je v kontakte s deťmi telefonicky aj osobne. Matka si počas návštevy detí zoberie do mesta (cukráreň na 1-2 hod.), porozprávajú sa a v dohodnutom termíne ich vráti späť do detského domova, chodí najmä počas víkendov. Prostredníctvom ÚPSVaR Ružomberok, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, bolo dňa 12. 7. 2018 vykonané šetrenie v rodine otca maloletých detí, L. T., nar. XX. XX. XXXX, ktorý býva na adrese D. X, U., u svojej priateľky O. M., ktorá je evidovaná na ako uchádzačka o zamestnanie a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Šetrením bolo zistené, že otec maloletých detí žije u svoj priateľky približne jeden rok aj spolu s jej maloletými deťmi I. (12 rokov) a X. (13 rokov) v jednoizbovom nájomnom byte. Uvedený byt je postačujúci pre ich potreby, nie je však kapacitne prispôsobený pre viac členov domácnosti. Otec maloletých detí je dobrovoľne nezamestnaný a nie je poberateľom žiadnej sociálnej dávky. Otec maloletých detí nie je u svojej partnerky prihlásený ani na prechodný pobyt, finančne si vypomáha príležitostnými brigádami. Otec verbalizuje snahu o zariadenie väčších bytových priestorov, ale nemá pravidelný finančný príjem. Nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o svoje mal. deti. Prostredníctvom ÚPSVaR Dolný Kubín, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, bolo vykonané šetrenie v

rodine matky maloletých detí pani Ž. T., nar. XX. X. XXXX, ktorá sa toho času zdržuje na adrese J. XXXX/XX, Q. I., u svojho druhu M. B.. Matka maloletých detí aj so svojim druhom býva v prenajatej garsónke. V domácnosti sa nachádza kuchynská linka, stôl, 2 fotelky, manželská posteľ, skrinky, televízor. Matka detí pracuje v Kauflande ako upratovačka na trojzmennú prevádzku. Od 19. 6. 2018 bola práceneschopná. Jej druh pracuje na dohodu. Deti nikdy netrúvili čas v uvedenej domácnosti. Matka verbalizuje snahu starostlivosti o maloleté deti, ale nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o ne. Po vyhodnotení zistených skutočností doposiaľ ani jeden z rodičov nemá reálne podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Zdravotný stav detí je dobrý, bez výraznejších zmien. Maloletý Q. pokračuje v liečbe astmy u alergiológičky a pravidelne navštevuje logopéda. Maloletí M., Ľ. X. Q. pokračujú v liečbe u pedopsychiatra.

12. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázanú existenciu dôvodov na nariadenie výchovného opatrenia maloletým deťom na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov, a to umiestnenie maloletých v zariadení Detský domov Sv. Jozefa, R. Jašíka 219, Turzovka, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. V konaní bolo preukázané, že ani jeden z rodičov nemá reálne vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o všetky maloleté deti. Matka v minulosti opakovane preukázala nestabilitu v svojich výchovných postojoch, v čase starostlivosti o maloleté deti nedodržiavala základné hygienické návyky, deti často trpeli pedikulózou. Nedostatky v správaní matky a vo výchove detí sa nepodarilo odstrániť ani s odbornou pomocou. S výnimkou krátkeho časového obdobia počas letných prázdnin 2018 matka neudržiava kontakt s deťmi pravidelne, naposledy im prisľúbila návštevu 18. 8. 2018, avšak za deťmi sa nedostavila. Otec sa s maloletými deťmi stretáva len minimálne, výživné neuhrádza pravidelne. V súčasnosti žije so svojou priateľkou a jej synmi v Ružomberku, jeho bytové pomery nevyhovujú pre starostlivosť o jeho maloleté deti. Zo psychologického vyšetrenia matky v minulosti vyplynulo, že vzhľadom k jej osobnosti nie je schopná pre maloleté deti zabezpečiť plynulú výchovu a starostlivosť o ne. Otec na pojednávaní vyjadril súhlas s uložením výchovného opatrenia maloletým deťom, matka sa na pojednávanie nedostavila, doručenie predvolania bolo vykázané zákonnou fikciou.

13. Vzhľadom na preukázanú existenciu okolností vyžadujúcich zabezpečenie odbornej pomoci maloletým a úpravu rodinných a sociálnych pomerov maloletých, súd dočasne odňal maloleté deti zo starostlivosti rodičov a nariadil nad nimi výchovné opatrenie pobytom v zariadení Detský domov Sv. Jozefa, R. Jašíka 219, Turzovka, a to na dobu najdlhšie šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.